

Miljøministeriet
mim@mim.dk

cc: jacbe@mfvm.dk; dahmo@mfvm.dk

**DANMARKS
JÆGERFORBUND**

Danmarks Jægerforbund
Molsvej 34
8410 Rønde

12. februar 2021

post@jaegerne.dk

CRV-nr. 15 79 61 46

Vedr.: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om skove, dyrevelfærdsloven, lov om mark- og vejfred og færdselsloven i offentlig høring (Etablering af naturnationalparker m.v.), j.nr. 2020-5425

Miljøministeriet har den 15. januar d.å. udsendt udkast til lovforslag om ændring af ovenstående love i offentlig høring. Lovforslaget vedrører etablering af naturnationalparker m.v.

Lovforslaget, bemærkningerne til forslaget og den tekniske gennemgang af lovforslaget har givet anledning til følgende bemærkninger fra Danmarks Jægerforbund:

Jægerforbundet deler regeringens ønske om at skabe mere og bedre natur og biodiversitet i Danmark. Naturen mangler plads. Derfor bakker vi op om etablering af Naturnationalparker og deres formål. Vi ser samtidig en række forhold i udkastet, som vi finder uhensigtsmæssige.

Giver lovforslaget den rigtige ramme for opfyldelse af målet?

Regeringen har afsat 888 millioner kroner til etablering af mere natur - for naturens skyld. Lovforslaget, bemærkningerne til lovforslaget såvel som den tekniske gennemgang, belyser dog i vores optik, at materialet, der skal sikre at naturnationalparkerne etableres og leveres, indeholder en række modsatrettede elementer.

Hensigten med oprettelse af naturnationalparker er god, men Jægerforbundet undrer sig over hvad den præcise begrundelse er for, at naturnationalparkerne ikke tildeles deres egen rammelov. I stedet vælges en løsning, hvor naturnationalparkerne sættes ind som en tilføjelse til naturbeskyttelsesloven. Lovforslaget fremstår for os næsten som en lappeløsning. Et patchwork af eksisterende lovgivninger, der skrives sammen. Er det en ramme, der giver mulighed for de bedste naturnationalparker?

At skabe sammenhængende natur i et land med så mange interesser på det samme areal forudsætter efter Jægerforbundets bedste overbevisning en dybdegående analyse og inklusion af interessenter. Det er fristende at skride til hurtig handling; alle vil gerne i gang og bidrage med løsninger til biodiversitetskrisen. Komplexitetsgraden i forbindelse med etablering af naturnationalparker er høj. Det fremgår af udkastet, at parkerne skal rumme natur og biodiversitet, turisme, friluftsliv mv. Det er mange interessenter, der skal finde sammen om et fælles mål, og vi mener, at lovgrundlaget skal afsætte et solidt fundament under parkerne. Der er meget få elementer i det fremsendte materiale, der ikke ville kunne gennemføres ud fra eksisterende lovgivning. Ved det foreliggende udkast vurderer Jægerforbundet, at initiativer lempes på de af statens arealer som indgår i naturnationalparker, men da denne lempelse ikke samtidig omfatter andre arealer, frygter vi, at det kan virke hæmmende for projekter og initiativer på private og andre af statens arealer. Herved frygter Jægerforbundet, at det samlede momentum for at øge naturindholdet og biodiversiteten i Danmark reduceres.

Naturnationalparkerne skal sætte naturen fri. Tankegangen er, at der skal forfølges en open end forvaltningstilgang, hvor de naturlige dynamikker skal tilbage på sporet, og økosystemet skal tilbage i balance. De store græssere skal reintroduceres, og hegn skal sørge for et højere græsningstryk. Det er sammen med en mere naturlig hydrologi, grundstammen, som det fremgår for nu. Vi savner at der også rettes fokus på de naturlige processer, som for eksempel genetisk variation, naturlig selektion, prædation og nedbrydningsprocesser.

Det fremgår også, at naturnationalparkerne hierarkisk skal overholde andre forpligtigelser som Natura 2000, §3 beskyttelse, målsætninger fra internationale forvaltningsplaner, vandrammedirektiverne, regler om adgang, veterinære forhold og så videre. Det skaber forvirring, når man med lovforslaget på den ene side vil fastholde en naturtilstand ved naturpleje og samtidig sætte naturlige processer fri. Sætter man sig i virkeligheden mellem to stole?

Det fremgik ved den tekniske gennemgang, at udpegningen af naturnationalparkerne skal ske på baggrund af en politisk proces. Altså ikke en faglig baseret analyse af de arealer, der er til rådighed for udpegningen. Jægerforbundet studser over denne udvælgelsesproces og mener, at der bør være klare faglige udvælgelseskriterier for, hvad der skal udpeges i prioriteret rækkefølge. Herefter kan og skal følge en politisk proces, hvor arealerne endeligt udvælges, og hvor andre hensyn kan inddrages.

Dertil kommer det, at man tilsyneladende på forhånd i vid udstrækning har fastlagt hvilke værktøjer, der skal tages i brug, inden den konkrete udpegnings af arealer har fundet sted. Vi mener, at det er en bagvendt tilgang. Arealerne og udfordringerne bør identificeres, inden værktøjet udpeges. Midlet må ikke blive målet. De værktøjer, der omtales som græsning, hegning og mere naturlig hydrologi har vores opbakning, men vi mener, at paletten af virkemidler bør afsøges med udgangspunkt i det enkelte område.

Med baggrund i ovenstående mener Jægerforbundet, at der er behov for at regeringen stopper op og trækker vejret, så denne mulighed for at sætte en mere velgennemtænkt ramme op for naturnationalparkerne ikke forpasses. Vi mener, at en rammelovgivning vil være både et vigtigt signal i forhold til væsentligheden af parkerne i offentligheden såvel som et lovgivningsmæssigt godt fundament for naturnationalparkerne.

Derudover har Jægerforbundet følgende substantielle bemærkninger til det fremsendte materiale:

Brugergruppernes inddragelse i udarbejdelse af forvaltningsplanerne

Jægerforbundet finder det afgørende, at der for hver enkelt naturnationalpark, der oprettes, udarbejdes en forvaltningsplan. Planen skal definere hvilke målsætninger den konkrete naturnationalpark skal have, samt hvilke virkemidler, der skal tages i brug i den konkrete park. Forvaltningsplanen bør også beskrive forventede effekter på naboarealer til naturnationalparken. Jægerforbundet finder det afgørende, at der sker en bred inddragelse af lokale brugergrupper i udarbejdelsen af den konkrete forvaltningsplan. Vi finder det også afgørende, at interessenterne inddrages så tidligt i processen som muligt for at sikre ejerskab til opgaven. Det er angivet i § 61 c, at offentligheden inddrages i ansøgningsprocessen, men Jægerforbundet ønsker en præcisering af hvordan og hvornår.

Der er derudover manglende klarhed over processen omkring revisionen af forvaltningsplanerne. Det fremgik af den tekniske gennemgang, at der ikke er lagt op til en fast cyklus for revision, men at den umiddelbare vurdering fra embedsværket var, at planerne ville blive revideret ved behov. Hvem der så kan

have indflydelse på, om der er et behov, er mere uklart. Jægerforbundet ønsker en præcisering omkring proceduren for revision af forvaltningsplanerne, og hvad der kan udløse en revision, samt hvem der træffer endelig beslutning herom.

Jagt i naturnationalparkerne

Jægerforbundet finder det ikke nødvendigt, at jagt som aktivitet reguleres i naturnationalparklovgivningen. Jagten i den konkrete naturnationalpark bør defineres og reguleres i forvaltningsplanen for en konkret naturnationalpark. Jagt, som er potentielt til fare for naturnationalparkens formål, skal naturligvis ikke udøves. Jagt er, når den udøves velovervejet, en naturlig påvirkning af bestandene af store pattedyr, som træder i stedet for andre rovpattedyr. Jagt er endvidere en kulturarv. Netop anerkendelsen af parforcejagtsystemet i Gribskov som UNESCO verdenskulturarv er et vidnesbyrd herom. Jagt har historisk været en stor drivkraft i bevarelse og oprettelse af naturområder, som i dag har den største biodiversitet i Danmark. Ved IUCN's seneste gennemgang af en række danske naturområder, kategoriseres Tofte Skov og Mose, Høstemark Skov og Æbelø alle i kategori II eller I. Alle disse steder har jagten være med til at forme arealerne, og alle disse steder er jagten en del af arealernes forvaltning. Jagt er derfor ikke i direkte modsætning til formålet med naturnationalparkerne.

Vi hæfter os ved, at Gribskov og Fussingø naturnationalparkerne skal underlægges en særlig overgangsregel, og at de herfra vil følge de generelle bestemmelser udlagt i lovteksten. Vi finder det besynderligt, at der i Gribskov ikke skal være jagt. Et område hvis unikke struktur og kultur er opstået som følge af jagtlig forvaltning. Herved ser vi, at der opstår en klar konflikt mellem verdensarv og naturnationalparken. Eftersom der kan være overlap mellem naturnationalparkerne og nationalparkerne, kan lignende konflikter opstå i andre tilfælde også.

Hegn om Naturnationalparkerne

Jægerforbundet er grundlæggende af den opfattelse, at vildtet skal have størst mulig bevægelsesfrihed. Derfor ønsker Jægerforbundet så lidt hegn som muligt, og i det tilfælde, at der skal etableres hegn for at sikre formålet med naturnationalparken, bør hegnet være så lavt som muligt og dog stadig kunne holde de ønskede dyr inde. Hvor det findes nødvendigt at opsætte høje hegn, er Jægerforbundet af den opfattelse, at der skal være mindst 300 meter fra hegnskanten til naboarealer.

Overordnet set mener Jægerforbundet, at en meget stor del af den ønskede hegnseffekt kan opnås alene ved at sikre, at naturnationalparken er stor nok til at kunne huse størstedelen af bestandens årlige homerange, samt at sikre videre jagtlig rammer på de tilstødende arealer.

Vildtet i Naturnationalparkerne

Jægerforbundet finder det afgørende, at såfremt der skal introduceres arter i naturnationalparkerne, skal dette være nøglearter. Jægerforbundet ønsker, at bæver og vildsvin bringes i spil, hvor det giver værdi for naturnationalparkens formål. Arter som traditionelt betragtes som husdyr (heste og kvæg) bør kun benyttes i det omfang, de er nødvendige for at opnå den fornødne græsning.

Monitering af udviklingen i Naturnationalparkerne

Høringsmaterialet lægger op til, at udviklingen i naturnationalparkerne alene skal ske via NOVANA overvågningen. Jægerforbundet finder ikke, at NOVANA programmets overvågning er tilstrækkelig i forhold til følge udviklingen i naturnationalparkerne som et nyt element i dansk naturforvaltning. Jægerforbundet mener, at overvågningen af udviklingen i den enkelte naturnationalpark bør fastsættes i forvaltningsplanen for den konkrete naturnationalpark. Endvidere bør overvågningen i vid udstrækning indtænke brug

af Citizens science baseret på lokale brugergrupper. Jægerforbundet er meget tilfredse med, at der er afsat midler til overvågningen af resultaterne.

Kategorisering i forhold til IUCN

Det fremgår, at man vil se ind i om nogen af naturnationalparkerne kan optages som kategori IUCN II og evt. kategori Ib. Jægerforbundet har set på den gennemgang IUCN foretog af de danske fredede områder i 2018 og har umiddelbart svært ved at se, hvor kategori Ib skulle findes på land. Der er muligvis marine områder, der vil kunne udpeges efter kategori Ib, men de marine områder er imidlertid ikke omfattet af lovudkastet.

I forhold til en kategori II henleder vi opmærksomheden på, IUCN-kategoriseringen II ikke udelukker jagt og fiskeri, så længe det ikke er modstridende med de primære forvaltningsmål for området.

Klageadgang

Det er oplyst, at der kan klages over retslige forhold i henhold til etablering af parkerne, efter de generelle regler om klageadgang jf. naturbeskyttelseslovens bestemmelser. Jægerforbundet mener, det bør præciseres yderligere, hvilke elementer i etableringen af naturnationalparkerne, der præcist kan påklages.

Idet det kun er retslige forhold, der kan påklages, bliver væsentligheden af en interessentinddragelse i forhold til udarbejdelse af henholdsvis projektbeskrivelse og forvaltningsplan endnu mere vigtig.

Kadavere

Det bemærkes, at der ikke er fundet en løsning på udfordringen omkring tolkning af biproduktforordningen og kadavere i naturnationalparkerne. Døde dyr spiller en væsentlig rolle i et økosystem, og Jægerforbundet ønsker, at det i tilfælde af, at heste og kvæg benyttes i forbindelse med afgræsning, gøres muligt at lade dem indgå som en naturlig del af kredsløbet.

Hvordan ophæves en Naturnationalpark igen?

Det fremgår ikke af materialet, hvordan processen for en eventuel nedlæggelse af en etableret naturnationalpark kan ske.

Note vedr. opdræt af rådyr

Farming af rådyr er ikke tilladt - afsnit 2.2.5.1

Spørgsmål vedrørende høringsvaret eller ved behov for uddybende kommentarer, bedes rettet til projektleder/biolog Sabina Rohde, Afdelingen for Rådgivning og Uddannelse. Telefon: 88 88 75 43. Mail: sro@jaegerne.dk

Venlig hilsen
Danmarks Jægerforbund

Claus Lind Christensen
Formand

Direkte tlf. + 45 27 80 28 55
E-mail clc@jaegerne.dk